

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 23. junija 1886.

Obseg: Razpis državne štipendije za obiskovanje c. kr. živinozdravniškega zavoda na Dunaji. — Kako vzrejati teleta do končanega prvega leta. — Opazke pri pogozdovanju Krasa. — Nekaj opazek o pridelovanju semena brez umetne oplodi. (Konec.) — Kako ravnati, da se trte obvarujejo poškodovanja po strupeni rosi ali Peronospori. — Gospodarske izkušnje. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Spominek „Turjaškega“ in državni zbor. — Naši dopisi. — Novi čar.

Gospodarske stvari.

Razpis

državne štipendije za obiskovanje c. kr. živinozdravniškega zavoda na Dunaji.

Vsled odloka vis. c. kr. kmetijskega ministerstva iz dné 20. maja t. l. št. 6742/856 pooblaščen je podpisani odbor, razpisati državno štipendijo v znesku 300 gold. za Kranjca, ki se namerava učiti živinozdravništva na c. kr. živinozdravniškem zavodu na Dunaji.

Prosilci za to državno štipendijo, ki so rojeni Kranjci, naj dokažejo, da so z dobrim uspehom dovršili vsaj šesti gimnazijski ali realni razred ter da so zmožni slovenskega in nemškega jezika.

V živinozdravniški tečaj, kateri traja tri leta, vstopiti je 1. oktobra t. l.

Nemški pisane prošnje na vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo, katerim naj je priložen rojstni list in šolsko spričalo, oddati je najpozneje do 1. avgusta podpisnemu odboru.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe
v Ljubljani 18. junija 1886.

J. Fr. Seunig,
podpredsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Kako vzrejati teleta do končanega prvega leta.

Profesor Feser v Monakovem objavil je o tej reči naslednje pomislika vredne nasvete:

Od tiste dobe, ko tele popolnem odstavimo, začne se polagati rastlinska klaja, ki postaja čedalje važnejša za mlada teleta. Polagati se pa ima krma, ki je tečna, lahko prebavljiva, da se teleta rada njej privadijo.

Pred vsem je teletu privoščiti v dovoljni množini nežnega, dišečega, dobro spravljenega sena in otave. Dodaja se naj, če tudi malo, vendar vsakako nekaj

kretilne krme, na pr. ovsa, šrotanih oljnih prg. Svetovati je tudi jim piti dajati, kar se pri mlekarških pridelkih drugače ne porabi.

Kdor teletu prvo leto po odstavljenji vseskozi prav dobro ne streže in ne polaga, ta ne dobi nikoli za pleme popolnem razvitega in v plemenske svrhe sposobnega živinčeta.

Prvo leto in pri dobri postrežbi nam vzraste mlada živina najboljše. Mlada goveda dosežejo tako uže polovico od cele poznejše žive teže. Ako se prvo leto tukaj slabo streže in kaj zamudi, tega ne popravimo pozneje nikoli več popolnem.

Kedar mlada živina pičlo hrane dobiva in strada, ne raste dovolj hitro, kakor bi morala, zaostaja, postane sloka, prazna, mršava, dobi vpogneni hrbet, grd trebuh, slab križ, revne ude. Vse te napake se ne odpravijo več, čeravno pozneje tudi bolje krmimo in marljiveje strežemo.

Temu pritrdijo vsi razumni govedarji, da je zlasti prvo leto za obilo krmo skrbeti teletom. Zato v vseh dobrih kmetijstvih gledajo na enakomerno neprestano razvijanje telet ter imajo za neobhodno potrebno, da se obilno polaga in kretilne hrane dodaja.

Tele od srednje težkega roda potrebuje, ko je odstavljeno, vsaki dan po 4 funte sena, 2 funta ovsa, nekaj oljnih prg; tele od težke pasmine ali roda pa primeroma več, do 6 funtov sena in 2½—3 funte ovsa in še nekaj oljnih prg.

Jako tekne oves teletom. Kdor ni poskusil, ta bo težko verjel. Oves se vrhu tega povsodi dobi, se lahko polaga, lahko prebavlja in je sploh prav zdrava klaja. Moremo ga polagati suhega in večjim teletom celega. Pri takošnem polaganju in snažni strežbi rastejo teleta, kakor da bi jih vlekel. Zatorej je treba množino sena ali otave gori navedene vsaki mesec za 1 funt povzvišati. Leto stara žival potrebuje od 18 do 20 funtov hrane vsaki dan.

Druga poglobitna reč je, da polagamo zmiraj enako krmo in vedno ob določenem času. Menjavanje s krmo se naj opušča, kolikor le mogoče. Suha krma je najboljša v prvem letu. Skrbni govedarji odbirajo uže za kositve najboljše, nežno mlado seno za teleta in je posebič spravijo pod streho, da jim ga nikoli ne zmanjka.

